

Metody minimalizowania zagrożeń związanych z wysoce zjadliwą grypą ptaków (HPAI) dla Hodowców

Wytyczne dotyczące dobrych praktyk produkcji zwierzęcej lub inne wytyczne w zakresie bezpieczeństwa biologicznego

Zarządzanie w zakresie higieny w zakładach drobiu/gospodarstwach utrzymujących drób

Wymagania dla pomieszczeń zakładu drobiu/gospodarstwa:

1. Położenie zakładu/gospodarstwa oraz układ pomieszczeń w tym zakładzie/gospodarstwie powinny być zgodne z typem prowadzonej produkcji i zapobiegać przeniesieniu choroby. W przypadku gdy w zakładzie/gospodarstwie znajduje się kilka gatunków drobiu, zapewnia się wyraźne ich oddzielenie.
2. W pomieszczeniach zakładu/gospodarstwa zapewnia się warunki higieniczne dostosowane do typu prowadzonej produkcji oraz umożliwia prowadzenie kontroli stanu zdrowia drobiu.
3. Wyposażenie zakładu/gospodarstwa powinno być zgodne z typem prowadzonej produkcji oraz umożliwiać oczyszczanie i odkażanie pomieszczeń, środków transportu oraz pojemników, skrzynek, klatek i opakowań zbiorczych przeznaczonych do przewozu drobiu i jaj.

W zakładzie drobiu/gospodarstwie utrzymującym drób powinny znajdować się co najmniej:

- 1) wydzielone miejsca do składowania środków odkażających, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 2) wydzielone miejsce do składowania obornika;
- 3) miejsce zapewniające właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych;
- 4) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w zakładzie drobiu/gospodarstwie;
- 5) maty odkażające nasączone środkiem odkażającym przed wjazdem na teren zakładu drobiu/gospodarstwa oraz przed wejściami do poszczególnych kurników;
- 6) środki odkażające w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnego odkażania.

W zakresie warunków utrzymania drobiu oraz zasad zarządzania zakładem drobiu/gospodarstwem powinny zostać zastosowane następujące środki bioasekuracji:

- 1) stosowanie zasady "cały kurnik pełen lub cały kurnik pusty";
- 2) zapewnienie odpowiednich warunków utrzymania w zakresie temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 3) stosowanie prawidłowej obsady kurnika;
- 4) utrzymywanie w jednym kurniku, w obrębie jednego stada, drobiu w jednakowym wieku;
- 5) izolacja poszczególnych kurników przez zapewnienie osobnej obsługi, żywienia i narzędzi;
- 6) stosowanie pasz kruszonych w żywieniu drobiu;
- 7) zabezpieczenie paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 8) rejestrowanie wejść osób postronnych na teren zakładu drobiu/gospodarstwa;
- 9) odkażanie kół pojazdów wjeżdżających na teren zakładu drobiu/gospodarstwa;
- 10) regularne aktualizowanie planu zabezpieczenia zakładu drobiu przed gryzoniami;
- 11) rejestrowanie prowadzonych regularnie czynności odkażania, dezynsekcji i deratyzacji.

Pomieszczenia, w których utrzymuje się drób, ich wyposażenie oraz sprzęt powinny być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia drobiu oraz nadających się do oczyszczania i odkażania.

Środki zapobiegające zakażeniom przenoszonym przez zwierzęta, pasze, wodę pitną oraz pracowników zakładów drobiu/gospodarstw utrzymujących drób

Kurniki, w których utrzymywany jest drób, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w zakładzie drobiu/gospodarstwach;
- 2) utrzymywane w czystości;
- 3) oznakowane tablicą z napisem "Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony".

Odchody oraz niezjedzone resztki paszy powinny być usuwane z pomieszczeń tak często, aby uniknąć zanieczyszczenia paszy lub wody.

Osoby zatrudnione do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem drobiu powinny:

- 1) stosować odzież ochronną, oddzielną do pracy przy każdym stadzie w kurniku;
- 2) posiadać aktualne badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella,
- 3) zostać przeszkolone w zakresie higieny osobistej oraz możliwych dróg przenoszenia zakażenia za pośrednictwem odzieży lub sprzętu.

Higiena transportu zwierząt do zakładów drobiu i z zakładów drobiu/gospodarstwach utrzymujących drób

Zalecenia dotyczące transportu drobiu:

- 1) drób powinien być przewożony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zdrowia zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniające dyrektywy 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenie (WE) nr 1255/97;
- 2) transport do zakładu drobiu/gospodarstw powinien odbywać się w pojazdach oraz w kontenerach lub pojemnikach transportowych, które zostały dokładnie oczyszczone i odkażone przed załadunkiem drobiu przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację bakterii i wirusów;
- 3) bezpośrednio po rozładunku drobiu w zakładzie drobiu/gospodarstwach albo w rzeźni pojazdy oraz kontenery lub pojemniki transportowe powinny zostać oczyszczone i odkażone przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację bakterii i wirusów.

Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii informuje, że wdrożenie i stosowanie zasad bioasekuracji może zapobiec rozprzestrzenianiu chorób zakaźnych drobiu w tym wysoce zjadliwej grypy ptaków!!!

Opracowano w Wojewódzkim Inspektoracie Weterynarii w Bydgoszczy na podstawie:

- rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z późn zm.)
- rozporządzeń wprowadzających „Krajowe programy zwalczania niektórych serotypów Salmonella(...)” w stadach drobiu